

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Trafik ve Çevre Dersi

Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Programın dayanağını, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ :

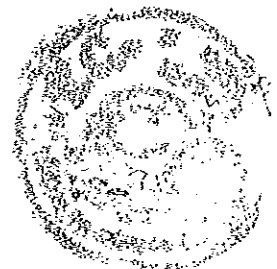
2198 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Trafik mevzuatı ile ilgili Kanun ve Yönetmelikler hakkında bilgi sahibi olmaları,
2. Trafik levhalarını tanımaları, bunlara uymayı alışkanlık hâline getirmeleri,
3. Sürücü davranışlarını etkileyen faktörleri tanımaları,
4. Trafik işaretlerini, trafiği yöneten kişileri tanımaları ve ayırt etmeleri,
5. Trafik işaretleri ile trafiği yöneten kişilerin hareketlerine göre davranmaları,
6. Karayoluna ve trafik işaretlerine zarar vermenin meydana getireceği tehlike ve engellerin farkına varmaları, bunları korumaları ve zarar veren kimselere engel olmaları,
7. Araç sürerken karayolunu kullanmaları ve trafik kurallarına uymaları,
8. Geçiş üstünlüğüne sahip araçları tanımaları ve gerektiğinde bu araçlara yol vermeleri,
9. Karşılaştığı trafik kazalarında üzerine düşen sorumlulukları ve yükümlülükleri yerine getirmeleri,
10. Motorlu araçların karayolu trafiğine katılabilmesi için yapılacak tescil işlemlerini yaptırma ve tescil plakalarını tanımaları,
11. Çevre kirliliğinin insan sağlığına olumsuz etkilerini kavramaları,
12. Haritadan yararlanarak yer ve yön bulmaları,

beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Motorlu taşıt sürücüleri kursu trafik ve çevre dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program altı ana konudan oluşmaktadır. Konuların işlenişine ayrılacak süreler şunlardır:

<u>KONU</u>	<u>DERS SAATİ SAYISI</u>
Trafik Psikolojisi	2
Trafik Mevzuatı	10
Trafik Kazaları, Cezaları, Kusurlu Davranışlar	2
Araçların Tescili, Muayeneleri, Teknik Şartları	1
Sürücü Belgeleri ve Sürücülerle İlgili Hususlar	
<u>Çevre</u>	<u>1</u>
Toplam	16 saat

2. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatım, gezi gözlem, beyin fırtınası, benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılmalıdır.
3. Öğrenme öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak, gerekli düzeltmeler yapılmalı, konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
4. Konular öğretilirken günün teknolojisine uygun olarak görsel ve işitsel araçlarla desteklenerek işlenmelidir.
5. Harita ve şehir planının kullanılması konusu uygulamalı olarak gösterilmelidir.

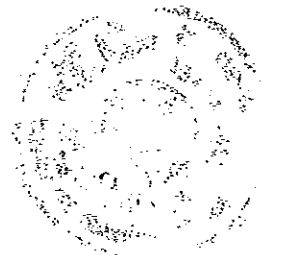
PROGRAMIN SÜRESİ : 16 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİ

A. TRAFİK PSİKOLOJİSİ

1. Sistem Kuramı Çerçevesinde Trafik Ortamı

- a. İnsan-Araç-Çevre İlişkisi
- b. Sürücünün Araç ve Çevredeki Değişimlerden Olumlu/Olumsuz Etkilenmesi
- c. 21. Yüzyılda Arabanın ve Ulaşımın Anlamı

2. Sürücü Davranışının Psikolojik Açıdan İncelenmesi
 - a. Sürücülük Davranışının İncelenmesi
 - b. Zaman İçinde Sürücülük Davranışının Gelişimi
3. Sürücü Davranışını Etkileyen Faktörler
 - a. Sürücülük Performansı (görme ve anlama-tepki süresi)
 - b. Kişinin Trafik Ortamına Verdiği Anlam, İnançlar ve Sürücülük Tutumları
 - c. Riskli ve Güvenli Sürücülüğü Belirleyen Kişilik Özellikleri
 - d. Ruhsal Yapı Bozukluğunun Kazalara Etkisi
 - e. Paylaşma, Başkalarına Saygı ve Bencillik Duygularının Sürücülükle İlişkisi
4. Alkol ve Sürücülük
 - a. Alkol Kullanma ve Sürücülük
 - b. Alkolün Sürücülüğe Olumsuz Etkisi
 - c. Alkollü Araç Kullanmanın Sonuçları
 - d. Diğer Uyuşturucu ve Uyarıcıların Sürücülüğe Olumsuz Etkisi
5. Yorgun ve Uykusuz, Dalgın Araç Kullanma
 - a. Yorgunluk ve Uykusuzluğun Sürücülüğe Olumsuz Etkileri
 - b. Dalgın Araç Kullanmanın Tehlikeleri
6. Güvenli Sürücülükte Yeteneklerin Yeri ve Önemi
 - a. Güvenli Sürücülük İçin Gerekli Olan Temel Yetenekler (görme ve anlama-tepki süresi)
 - b. Sürücülük Yeteneklerini Olumsuz Etkileyen Faktörler
 - c. Sürücülük Yeteneklerinin Tespiti ve Düzenli Kontrolün Önemi
 - d. Defansif Sürücülük için Gerekli Olan Temel Yetenekler
7. Kazaya Karışmaya ve Kural İhlallerine Neden Olan "Risk Alma Eğilimi"nin Analizi
 - a. Risk Alma Eğilimi Mekanizması
 - b. Güvenli Sürücülükte Risk Alma Eğiliminin Kontrol Edilmesinin Önemi

B. TRAFİK MEVZUATI

1. Trafikle İlgili Kurum ve Kuruluşlar

2. Trafik, Karayolu ve Araçlarla ilgili Tanımlar

a. Genel Tanımlar

(Trafik, Karayolu, Araç, Taşıt, Sürücü, Araç Sahibi, İşleten, Yolcu, Hizmetli, Trafik İşaretleri, Geçiş Üstünlüğü, Geçiş Hakkı, Durma, Duraklama, Park Etme, Trafik Kazası, Yaya, Trafikten Men)

b. Karayolu ile İlgili Tanımlar

(Karayolu Yapısı, İki Yönü Karayolu, Tek Yönlü Karayolu, Bölünmüş Karayolu, Erişme Kontrollü Karayolu, Geçiş Yolu, Bağlantı Yolu, Bisiklet Yolu, Yaya Yolu, Banket, Platform, Anayol, Tali Yol, Tehlikeli Eğim Kavşak, Yaya Geçidi, Okul Geçidi, Alt Geçit, Üst Geçit, Demiryolu Geçidi, Ayırıcı, Şerit, Park Yeri, Durak, Muayene İstasyonu, Araç Tartı İstasyonu)

c. Araçlara İlişkin Tanımlar

(Otomobil, Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Çekici, Arazi Taşıtı, Bisiklet, Motorlu Bisiklet, Motosiklet, Lastik Tekerlekli Traktör, İş Makinesi, Tramvay, Özel Amaçlı Taşıt, Okul Taşıtı, Kamu Hizmeti Taşıtı, Römork, Yarı Römork, Hafif Römork, Taşıt Katarı, Taşıma Sınırı, Hız Sınırlayıcı Cihaz, Gabari, Azami Ağırlık, Yüksüz Ağırlık, Yüklü Ağırlık, Dingil Ağırlığı, Azami Dingil Ağırlığı, Azami Toplam Ağırlık)

3. Karayolu Yapısının ve Trafik İşaretlerinin Korunması

4. Trafiği Yöneten ve Yönlendiren Elemanlar

5. Karayollarında Araç Sürme Yasası

6. Karayolunun Kullanılması Kuralları

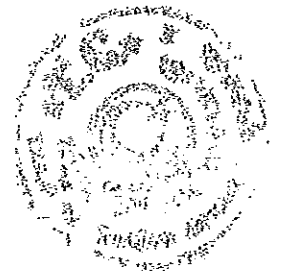
7. Hız Kuralları

8. Takip Mesafesi (Araçlar Arasındaki Açıklık)

9. Öndeki Aracı Geçme Kuralı

10. Geçilen Aracın Sürücüsünün Uyacağı Kurallar

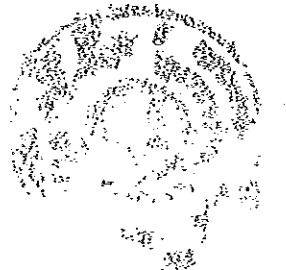
11. Dönüşler ve Manevra Kuralları

12. Kavşaklarda Geçiş Hakkı Kuralları
13. Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlar
14. Gelen Trafikle Karşılaşma Halinde Geçiş Kolaylığı Sağlama Kuralı
15. Virajlarda Araç Kullanma
16. Durma, Duraklama ve Park Etme Kuralları
17. Araçların Işıkdandırılması ve Işıkların Kullanılması
18. Araçların Boyutları, Yük ve Yolcu Taşıma Kuralları
19. Otoyol Kuralları
20. Sürücülerin ve Yolcuların Koruyucu Tertibat Kullanma Mecburiyeti
21. Bisiklet, Motorlu Bisiklet, Motosiklet ve Sürülmeleriyle ilgili Kurallar

C. TRAFİK KAZALARI VE CEZALAR

1. Trafik Kazalarının Genel Durumu, Kaza Faktörleri, Kusur Payları ve Kusurlu Davranışlar
2. Kaza Sonrası Yapılacak İşlemler ve İzlenecek Hukuki Prosedür
 - a. Trafik Kazası, Çeşitleri, Maddi Hasarlı, Yaralanmalı ve Ölümlü Trafik Kazaları
 - b. Kaza Anında Alınacak Acil Güvenlik Önlemleri
 - c. Kazaya Ait İz ve Delillerin Önemi
 - ç. Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı
 - d. Kazaya Karışanların Kaza Anındaki Yükümlülükleri ve Bulundurulması Zorunlu Belgeler
 - e. Kaza Anında Trafik Zabitasının Görevleri
 - f. Zorunlu Trafik Sigortası
3. Hukuki Sorumluluk ve Sigorta
 - a. Kazaya Karışan Araç Sahibi ve Sürücülerin Hukuki Sorumlulukları

b. Sigortadan Zararın Karşlanması

c. Sigorta Bedelini Aşan Zararların Tazmini

ç. Araç Sahiplerinin ve İşletenlerinin Yaptırmak Zorunda Oldukları Mali Sorumluluk

4. Trafik Suçları ve Karşılığı Cezalar, Ceza Puanları

D. ARAÇLARIN TESCİLİ, MUAYENELERİ, TEKNİK ŞARTLARI, SÜRÜCÜ BELGELERİ VE SÜRÜCÜLERLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Araçların Tescil İşlemleri

2. Araçlarda Bulundurulması Zorunlu ve Gerekli Olan Gereçler

a. Araçlarda Bulundurulması ve Kullanıma Hazır Tutulması Kanunen Zorunlu Olan Gereçler

b. Araçlarda Bulundurulması Gerekli Olan Gereçler

3. Sürücü Belgeleri ve Sürücü Adaylarıyla İlgili Şartlar

E. ÇEVRE

1. Çevreyle İlgili Genel Bilgiler

2. Çevre ve Trafik İlişkisi

3. Hayvan Hakları Koruma Kanununun Sürücüye Yüklediği Sorumluluklar

4. Çevre Kirliliğinin İnsan, Bitki ve Hayvan Sağlığı Üzerine Etkileri

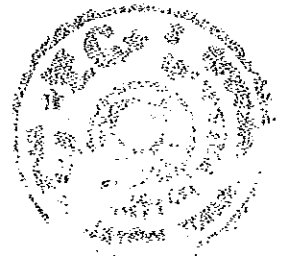
5. Çevreyle İlgili Tanımlar

6. Taşıtlar ve Sürücülerin Etkisiyle Meydana Getirilen Kirlilik ve Alınacak Tedbirler

a. Hava Kalitesini Bozan Kirlilik Sebepleri

i. Bakımı Yapılmamış Araçların Fazla Yakıt Yakması

ii. Temiz Olmayan Yakıt Kullanılmasının Zararları

iii. Trafik Yoğunluğunun Kirliliğe Etkileri

iv. Zaruri Olmayan Durumlarda Araç Kullanmanın Çevreye Etkileri

v. Trafik Yoğunluğu Nedeniyle Aracın Uzun Süre Trafikte Seyretmesinin Çevreye Etkileri

vi. Araçların Duraklama ve Park Sırasında Gereksiz Yere Çalıştırılmasının Mahzurları

b. Toprak Kirliliği

i. Araçların Bakımının Gerekli Ortamlarda Yapılmaması, Motor Yağı, Asit vb. Artığın Toprağa Dökülmesinin Zararları

ii. Araçlarda Kullanılan, Yenilen ve İçilen Maddelerin Atıklarının Çevreye Atılmasının Zararları

iii. Kimyasal ve Radyoaktif Maddelerin Emniyet Tedbirleri Alınmadan Taşınmasının Tehlikeleri

iv. Sürücülerin Sebep Olduğu Orman ve Tarım Arazileri Yangınları

v. Dökülecek, Taşacak, Tozacak vb. Şekillerde Yük Taşınmasının Mahzurları

c. Su kirliliği

Deniz Kıyılarından veya Dere Yataklarından Kum Alınmasının ve Bu Alanlara Atıkların Dökülmesinin Mahzurları

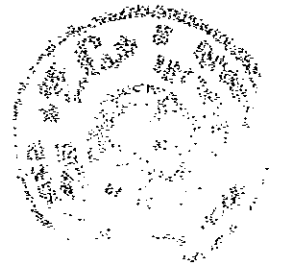
6. Tedbirsiz ve Saygısız Araç Sürme Yasağı

7. Ses, Müzik ve Haberleşme Cihazlarının Bulundurulması, Kullanılması ve Gürültü Kirliliği

a. Araçlardaki Ses Cihazının (Kornanın) Kullanma Kuralları

b. Müzik ve Haberleşme Araçlarını Kullanma Kuralları

c. Gürültüyü Önlemeye Yönelik Yasal Düzenlemeler

8. Harita Okuma

- a. Haritayı yönüne göre koyma
- b. Haritayı ölçeklerine uygun olarak okuma, şekil ve sembolleri tanıma
- c. Haritada yer ve yön bulma

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıtlı Sürücüler Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

- Yansıtıcı,
- CD okuyucu, eğitim CD'leri,
- Trafik işaret levhaları,
- Çeşitli trafik kuralları ile ilgili resimler panolar ve eğitim levhaları,
- Türkiye karayollarını gösteren harita,
- İl karayollarını gösteren harita ve bölgeye ait karayolu şeması.

